

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătiindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr. a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numele singuratic la 5 cr. se vând la «Tipografia», soc. pe acțiuni.

Executați.

Chestiunea română a avut la Bruxella un succes, cum de mult timp n'a mai înregistrat. În urma «Protestului» lansat cu atâtă iscusință grupul parlamentar maghiar, pentru întâiași dată până acum, s'a simțit îndemnat să răspundă. Cei doi «representanți» au și încercat un răspuns, pe care l-au lăsat să ese în vileag mai mult sub marca «grupului», decât sub aceea a numelor lor. Dar' ce au putut să răspundă? Nimic. La punctele marcante: oprirea conferențelor, disolvarea partidului, prigonirea presei, etc., n'au putut răspunde un singur cuvânt. Le-au evitat cu desevîrșire.

Alte puncte au trebuit să le confirme și ei. Ceea-ce au spus contra, mult-puțin e neadevăr, pe care răspunsul bravilor tineri din Bruxella l-au splberat.

Cum a zis un deputat belgian: 'i-au «executat».

Eată răspunsul Românilor noștri:

Domnule Director,

Ca reprezentanți ai studenților români din Bruxelles, prin îngrijirile cărora s'a publicat broșura «Protestul Românilor din Transilvania și Ungaria în contra opresiunii maghiare», cerem ospitalitatea coloanelor d-voastre pentru câteva cuvinte de răspuns la observațiunile prezentate în numărul d-voastre dela 14 curent, relativ la broșura amintită, de cătră domnii reprezentanți ai grupului unguresc la conferența interparlamentară din Bruxelles.

Nu ne va fi greu să stabilim, credem noi, că schița făcută în numita broșură asupra stării de lucruri existente în Ungaria este cu desevîrșire conformă adevărului, de oare-ce onorabili d-voastre corespondenți recunosc ei înșiși, în parte cel puțin, fundamentul graviminelor Românilor supuși ungari. Într'adevăr, ei nu neagă, — și ar fi fost greu să nege, — că guvernul întrebunțează proceduri «ciudate» la alegeri, de neînțeles chiar pentru străini», cu toate că neglija, e adevărat, dintr'un fel de pudoare patriotică, foarte explicabilă de altmintearea, să spună în ce constă «ciudățenia» acestor proceduri.

E, cu toate aceste, bine să stăruim asupra acestui lucru, cu toate că numiți domni, după chiar conținutul scrisoarei lor, par a ave frică de detalii.

Fără a voi să ne oprim la zugrăvirea moravurilor electorale ungurești, care au permis a se erija corupțiunea și fraudă la înalțimea unei instituții oficiale, — aceasta ar fi prea lung, — ne vom mărgini să amintim, că în nici o țeară din lume gendarmaria și, în cas când aceasta e neindustuloare, regimentele de soldați mobilizate de guvern, nu merg cu mai multă pornire contra batalioanelor de alegători, ale căror ranguri le decimează cu lovituri de pușcă și de baionete la cea mai mică velleitate de protestare, decât în Ungaria.

Tot în Ungaria, de asemenea, o lege electorală «generoasă» prescrie *votul oral*, ceea-ce, combinat cu acțiunea forței armate și sub impresiunea naturală a unui decor înadins creat pentru a influența spiritele timide, constituie, pentru cetățeni, unica garanție a libertății opiniilor lor politice.

Putem să adăugăm la acestea dreptul ce-l are președintele biroului, în virtutea art. 71 al legii electorale, de a proclama ca ales, îndată după deschiderea scrutinului, pe acela dintre candidați, al căruia sau ai cărora concurenți n'au pus în persoana candidatului lor o jumătate de oră după deschiderea scrutinului. Abuzurile se ved de departe. Ajunge — și cazul s'a prezentat, în vremuri, de mulțori pentru candidații români, de a întârzia, cu forța, pe candidatul rău-văzută și pe alegătorii sei, de a ajunge în biroul de vot, pentru a asigura alegerea protejatăului guvernului.

Trecem peste toate aceste, și peste altele mai frumoase!

Dar', obiectează adversarii noștri, aceste proceduri, foarte ciudate, bine-voim să o recunoaștem, — nu ating numai pe Români;

toate partidele din opoziție, deci și Maghiarii, sînt victima lor; ele nu constituie deci pentru Români un gravamin special.

De acord; dar' se nu perdem din vedere, că ura de rasă, pe care Maghiarii au jurat-o Românilor, înzecește asprimea ziselor proceduri, din moment ce ele se practică pe seama acestor din urmă. Cei cari au luat parte la luptele politice din Transilvania, știu, din experiență, că gendarmii exercită instinctele lor brutale cu mai multă ferocitate contra Românilor decât contra conaționalilor lor Maghiari.

Dar' nu e vorba de aceasta. Ceea-ce contradictorii noștri trec sub tăcere este că, în afară de această situație generală, rea chiar pentru Maghiarii cari luptă în rîndurile opoziției, politica maghiară, politică asupra căreia toate partidele maghiare, cele de opoziție ca și celelalte sînt solidare, — și acesta e singurul punct asupra căruia toate se înțeleg, — a creat condițiuni excepționale, și cu mult mai rele, Transilvaniei.

Astfel, există pentru Transilvania, aproape exclusiv românească, o lege electorală specială, care face accesul dreptului de vot cu deosebire greu pentru cetățenii ungari de limbă română.

Divisiunea circumscripțiilor electorale e făcută în chipul cel mai arbitrar și mai extravagant, așa încât vînd nenumăratele figuri geometrice, unele mai «ciudate» decât altele, în crucișându-se și îmbrucându-se pe harta electorală a Transilvaniei, ești ispitit să crezi, că guvernul maghiar, elaborând această piesă, și-a propus să caute soluțiunea fantesistă a problemei quadraturii cercului.

Ca consecință a acestor combinațiuni se nu cităm decât un singur fapt dintr'o miie: o circumscripție românească, aceea din Caransebeș, numără 5275 de alegători, pe când cea mai mică circumscripție maghiară nu numără decât 158 — și amîndouă au drept la un deputat!

Alte legi excepționale de asemenea, și cu deosebire aspre în Transilvania, fac obiectul recriminațiunilor române; acestea sînt mai ales legea asupra presei și un oare-care număr de legi penale, create în 1848 de cătră absolutismul austriac contra revoluționarilor maghiari și menținute de atunci în vigoare contra Românilor de cătră «liberalismul» maghiar; chiar legile, care regulează raporturile de proprietate, au acest caracter excepțional.

Există cu toate aceste un punct, minim într'adevăr, cu privire la Transilvania, punct căruia semnatarul protestului binevoesc s'e-i acorde un cuvînt în treacut. «E adevărat, zic ei, că censul electoral în zisa Transilvanie, diferă de acela al altor părți ale Ungariei. Dar' șefii și oratorii tuturor partidelor din opoziție ungurească, între alții și subsemanții, au semnalat de repește-ori această împrejurare ca imposibilă, anormală, vătămătoare pentru adevăratele interese ale Ungariei. Astfel, putem anuța, că am obținut dela guvernul unguresc promisiunea formală de a remedia aceasta în timpul cel mai scurt».

Vă foarte mulțumim, în numele Românilor din Transilvania și Ungaria de această inițiativă generoasă! Și îndăsnim să sperăm, că odată dispărută această anomalie, de abia sensibilă printre cele o miie și una de incongruită ale legislațiunei transilvanene, acești domni vor face probă de aceeași bună-vointă în ce privește celelalte gravamine ale Românilor.

Este un alt punct al scrisoarei dlor delegați maghiari, care cuprinde cel puțin o eroare istorică. «Numai din momentul, în care reunirea (Transilvaniei cu Ungaria) — se zice în scrisoare — a fost votată, la 1848, de amîndouă legislaturile și sancționată de regele Ferdinand al V-lea (Împăratul Ferdinand I.), Români din Transilvania au primit drepturi în totul egale celor ai locuitorilor maghiari ai Transilvaniei». Nu știm dela ce sursă istorică s'au adăpat acești domni, dar' adevărul e altmintearea. Să restabilim deci faptele.

La 1848 Dieta transilvană, compusă exclusiv din magnați maghiari, exprimă dorința de a vedea Transilvania anexată Ungariei; această dorință, care zicea că chestiunea anexiunei trebuie să fie adusă la ordinea de zi a unei alte Diete, a fost comunicată Dietei din Presburg, care a luat act de ea, pur și

simplu. Mai mult, dorința această, curat platonice, rămase fără efect practic, și revoluția care izbucni în urmă o împedecă de a lua un corp și de a deveni o realitate. Aceasta e atât de adevărat, încât parlamentul maghiar a crezut necesar să proclame unirea cu douăzeci de ani mai târziu, la 1868; ear' Dieta Transilvaniei a fost convocată din nou la 1863 de Împăratul Francisc-Iosif.

În cât privește pretinsa sancțiune imperială dată acelei pretinse uniri dela 1848, adevărul este, că niciodată, înainte de 1868, împărați-regi n'au recunoscut o uniune, care nu exista decât în formă de dorință. Aceasta rezultă din numeroase acte, care emană dela împăratul-rege Francisc Iosif, dintre care eata unul singur, mesagiul prin care se convoacă Dieta transilvaniană dela 1863.... «Avînd în vedere, că uniunea Transilvaniei cu Ungaria, proiectată la 1848, n'a fost nici-odată stabilită în chip legal și că de fapt ea a fost disolvată imediat, Noi n'am făcut mențiune despre ea în decisiunile Noastre dela 20 Octomvrie 1860 și am cerut numai restaurarea reprezentațiunei țerei Transilvaniei».

Să venim la anexiune însăși.

În afară de dorința platonice relatată mai sus, a fost pentru întâiași dată, la 1865, chestiune de această anexiune în Dieta Transilvaniei, compusă în majoritate din reprezentanți infime minorități maghiare a țerei, — negreșit în virtutea drepturilor egale ale naționalităților, de care vorbesc contradictorii noștri. Acest proiect a fost obiectul unei vii protestațiuni din partea deputaților români la 9 Decemvrie 1865, și a deputaților sași câteva zile mai târziu, la 12 Decemvrie același an. Protestațiunea a fost reînviată anul următor de cătră deputații români și sprijinită dela aceasta de vre-o 2000 de semnături românești. Cu toate aceste opera a fost consumată și anexiunea proclamată prin legea dela 6 Decemvrie 1868 votată de parlamentul din Budapesta. Uniunea aceasta este deci pătată de un viciu original; ea a fost exclusiv opera Maghiarilor; ea s'a făcut cu toate și în contra protestărilor Românilor, cu toate și în contra protestărilor Sașilor, imensă majoritate a țerei, ce din adins n'a fost consultată și ale căreia protestări repetate au fost nesocotite în disprețul ori-cărui drept și ori-cărei justiții.

Dacă deci, în fața unei situațiuni atât de puțin favorabile aspirațiunilor Românilor din Transilvania, semnatarul scrisoarei îi angajează să vie să-și pledeze cauza în sinul parlamentului ungar, în loc de a se refugia în abstențiune, trebuie să mărturisim că invitațiunea, ori-cât de amabilă și de bine-voitoare ar fi, nu e tocmai prea surizătoare.

Cu toate acestea, Români din Ungaria au încercat a lua parte la vieța politică a Ungariei. Ei au voit să facă abstracțiune de ilegalitatea decisiunei, care îi incorpora la regatul Ungariei, și cu toate condițiunile egale, ei au abordat lupta cu cele câteva arme pe care mîrinimia maghiară binevoise să le lase. Atunci au experimentat ei binefacerile regimului «liberal» maghiar, de care se feriseră cu atâtă dreptate. Organele guvernului au mers până a-i împedeca de a-și pune candidatura la Parlament. În timp ce dl George Pop de Băsești, ca să nu vorbim decât de acesta, se ducea la centrul electoral însoțit de numeroși alegători români, pentru a face în persoană, precum cere legea, declarația candidaturii sale, gendarmii au tăiat podul rîului, care-l separa de scopul voiajului seu.

Cățiva rari deputați români, totuși, au avut fericirea de a lua loc pe băncile parlamentului din Budapesta, dar' cel dintîiu dintre ei, dl Ilie Măcelaru, care a îndrăsnit să-și salute colegii cu aceste două cuvinte numai: «onorată casă», a fost expulțat în mijlocul huiuelor Camerei vociferînde, furibund și cum reprezentantul român ar fi pronunțat o injurie... Dar' la ce folosește enumerarea tuturor faptelor de acest gen? Aceste sînt, după părerea adversarilor noștri, «detalii oțioase», care nici nu merită onoarea unei discuții.

Fapt e, că rezultatul tuturor acestora a fost atitudinea pasivă a Românilor din Transilvania și Ungaria, votată la 1869 de conferența dela Mercuria, — și evenimentele petrecute de atunci încoace dovedesc că de bine inspirați au fost Români, alegînd această linie de purtare, periculoasă pentru Ungaria, cum zic adversarii noștri, dar' absolut

justificată de împrejurări. Dacă, după toate aceste, e adevărat că țeranii români nu se pot abține totdeauna dela alegeți și votează une-ori pentru candidatul oficial, aceasta nu e de mirare într'o țeară unde gendarmii și soldații tăresc pe alegători la scrutin.

Am voi să mai relevăm un ultim punct din scrisoarea dlor Pászmandy și d'Asboth. Ni-se reproșează nouă, Românilor din România, că ne amestecăm în afaceri care nu ne privesc și că pretindem a ne ocupa de afaceri interioare ale Ungariei.

Cunoaștem acest reproș de multă vreme; știm că e cuvîntul de ordin dat de contele Apponyi, cuvînt de ordin din care toți apărătorii cauzei maghiare își fac un argument lesnicios, ce nu resistă de altmintearea bunului simț. Fiecare are dreptul de a spune ce crede de faptele și isprăvile unui guvern, ori-care ar fi el și în ori-ce țeară s'ar găsi, și de a protesta contra unei politici, pe care o judecă detestabilă. Acesta e un drept, de care presa uezază cu abundență față cu suverani și guverne și pe care nimeni nu se gîndește măcar să-l pue la îndoelă. Numai Maghiarii îndrăsnesc să-l conteste Românilor, când acestia încearcă să ridice un colț al vîlului, ce-l acoperă operațiunile. Noi am putut, de altmintearea, să întrebăm pe d-nii de Pászmandy și d'Asboth: cu ce drept au venit la Bruxelles să discute chestiuni privitoare la alte țeri decât a lor și să voteze rezoluțiuni menite să înflăunțeze alte guverne de cât al lor?...

Întru cât ne privește, noi nu avem pretențiunea ridicolă de a voi să intervenim în atacerile interioare ale Ungariei, dar' avem și dreptul și datoria de a veni în ajutorul nenorociților noștri frați de rasă de peste Carpați, de cari ne leagă afinități profunde și adese ori chiar legături intime de amicitie și înrudire. Avem dreptul și datoria de a aduce înaintea forului opiniunei europene plîngerile, pe care ei sînt siliți să le înăbușe în fundul inimei lor.

Nu România irredentă, cum le place adversarilor noștri să o spuă, dă loc dificultăților actuale. Liga română, acuzată pe ne-drept de intențiuni, pe care nu le are, nu este decât un produs născut spontan din sămînța inchițăților maghiare; ea n'a fost fundată decât în urma creării societății de maghiarizare «Emke» și are ca scop unic de a preserva elementul român de contagiunea maghiară, fără nici un gând rezervat decât acela de a întimpina un pericol, care amenință naționalitatea română.

Ungaria maghiară, din potrivă, desmeardă un vis nebul și nerealisabil, acela al unității de rasă maghiară pentru toată întinderea teritorială țerei. *Regnum unius lingue dabile et imbecile*, a zis Sfântul Stefan, afirmînd cu aceste vorbe caracterul poliglot și polinațional al statului unguresc.

Ei bine, să se curme urmărirea acestei himere de stat omogen maghiar, să se facă dreptate tuturor naționalităților, să li-se dee mijloacele de a se desvolta liber, fiecare după geniul specific al rasei sale, și înțelegerea, astăzi atât de compromisă, va fi repede restabilită!

Dacă inima nu vorbește destul de tare, să se asculte cel puțin vocea rațiunii, și cei din Ungaria să se abție dela această politică nefastă de desnaționalizare! Acesta e unicul mijloc de a se pune capăt unei situațiuni, care, după însăși mărturisirea adversarilor noștri, amenință existența Ungariei.

Acți numai e mîntuirea, ear' nu în acțiunea parlamentară, pe care d-nii de Pászmandy și d'Asboth au bunătatea părintească de a o recomanda Românilor din Transilvania și Ungaria și care, în condițiunile actuale, n'ar pute duce la nici un rezultat fericit.

Liga română (secția Bruxelles):
Președinte: Secretar:
Ioan N. Roman. V. Curțius.

Sibiu, 24 August n.

Se tem. Articolul de răspuns al tinerimei române din Bruxella, dat la declarațiunea lui Pászmandy et Comp. — pe care noi îl dăm azi întreg mai sus, a fost anunțat la Budapesta prin firul telegrafic, «Magyarország» de pildă scria Sombáth următoarele:

«Se telegrafează din Bruxella, că „Indépendance Belge”, în numărul de azi, aduce un articol cu atacuri violente în contra Ungariei. Fîndă din fiecare rînd al articolului se vede, că el vine dela Liga română, e probabil, că Liga din nou își începe sistematica sa muncă de sobol prin armele sale cu desevîrșire tocite ale acuzelor și calomniilor nefăcute».

Eată cum se tem Ungurii de o rețnețere cu sistem a activității la „Ligă”. Și au motiv de a se teme, după-ce așa de multe le sînt păcatele, și așa de puțin sînt cunoscute în străinătate. Într'adevăr ei ne dau un sîmnu...

«Astra» sub cerul liber. Duminică, la 22 c. s'a ținut adunarea generală a despărțimentului Abrud (XIII) al „Astreii”, în Câmpeni. Adunarea a reușit foarte bine, ceea-ce se va vedea din raportul ce-l vom da mîne. Astăzi anticipăm un fapt caracteristic pentru autoritățile politice din Câmpeni. Adunarea era să se țină, ca de obicei în biserică. Pretorul însă n'a permis aceasta, pretextînd că e un «abus», ca «adunări politice» (! auzi acolo!) să se țină în loc sfînt, unde nu pot fi supravegiate de autorități...

Adecă adunarea „Astreii” — adunare politică! Un nou produs al înțelepciunei ungurești. Români au încercat tot posibilul să capaciteze pe dl pretor, au recurs chiar la minștrii, pe cale telegrafică, dar' înzădar! În sfîrșit ce se făcă? Au ținut adunarea sub cerul liber, lângă biserică.

Eată o nouă apucătură a autorităților ungurești! Ne scot din bisericile noastre!

Slavismul în Austria. Lui Retohswehr i se scrie din Zara, că între Serbii dalmatini se observă de nou o viață mișcătoare națională. În o conferență a fruntașilor Serbi, ținută zilele aceste, s'a decis întemeierea unei reuniuni naționale serbești în Spalato, cu numele „Srpsko Bratsvo”, al cărei organ va fi ziarul „Srpski Glas”, ce apăsă până acum în Zara. S'a mai decis apoi a stărui pentru răspîndirea caracterelor cirile și înmulțirea școlălor confesionale.

Ungaria „liberă”.

Sub titlul acesta „Deutsches Volksblatt” dela 21 Aug. scrie la primul loc următoarele:

«Puternicii Ungariei se străduesc necondiționat să dărîme înșiși cu consecvență de fer povestea despre Ungaria liberă, de care se entusiasmează presa jidano-maghiară dincolo de stâlpii roșii-albi-verzi, foile jidano-liberale din Austria și cele de aceeași panură, din Germania. În Ungaria însăși de mult nu mai crede nime, că țerile de sub coroana lui Stefan se guvernează după principiile liberalismului. Suprimarea ori-cărei păreri politice, care nu consună cu guvernul, maghiarizarea violentă a poporațiunilor aemaghiare, terorismul exercitat la alegeri, toate acestea sînt iucruri, cari trebuie să apară de-a dreptul ca o batjocură a liberalismului. Multă vreme le-a succed să seducă opinia publică afară de Ungaria și să produca aparența, că Ungaria și libertatea ar fi două concepte, ce se acopere. S'a născut fusă în Austria mișcarea antisemită, care a ajuns în curînd destul de puternică, ca să poată frînge și monopolul presei jidovești. S'a născut „Deutsches Volksblatt” și aceasta dela început și-a prîfîit ca dato-înță să răspundească lumină și adevăr despre stările din Ungaria, să combată prepozițiunea anță politică și economică și să dee popoarelor nemaghiare sprijin moral în lupta pentru existența lor națională. Ca fcaie antisemită trebuie cu atât mai virtos să combatem sistemul, ce dominează dincolo de Laita, pentru-că acest sistem a fost numai o urmare, ce dela sine se înțelegea, a jidovirii într'adevăr spăimîntătoare, căreia i-a căzut în ultimele decenii jertfă Ungaria.

Dacă respingeam cu energia recerțată aroganța obraznică, ce-și permitea șovinismul jidano-maghiar atât de des față de Austria, dacă nu prezentam casuri ca ale lui Bokros, Miklos și Pulszky drept întâmplări neban-nate da-zi, ci deduceam din ele, că întreaga

Ungarie oficioasă e cuprinsă de putrejunea corupției, dacă protestam în numele dreptății și umanității contra atrocităților electorale din Ungaria, și în fine, dacă prezentăm de scandal european faptul, ca aparținători ai naționalităților nemaghiare să fie declarați de trădători de patrie și întemnițați, fiindcă nu voiau să suferă liniștit răpirea firii lor etnice, — prin toate acestea n'am făcut altceva, decât am satisfăcut, credincioși datorinței noastre de publiciști, principiilor normative la întemeierea acestei foi. Guvernul unguresc ne învinovățește acum, că ținuta noastră e „duimă-mană” statului ungar și fiindcă nu ne poate ține, ca pe jurnaliștii români, sași, sârbi ori slovaci, cari cad în cercul lui de putere, înaintea juraților maghiari, ca să fim condamnați, s'a folosit de mijlocul, de a ne detrage debitul postal, o măsură, care nu e altceva decât oprirea lui „Deutsches Volksblatt” în țările coroanei ungare. Și azi ne lipsește încă orice încredințare oficioasă despre pasul, la care s'au hotărât puterile Ungariei față de foaia noastră, pentru de a servi unui scop dublu: să-și răbune față de îndrăgneații, care au luterat să vestejească frasa despre Ungaria liberală drept mincună, și să îngreuneze viitorul în Ungaria a acelei foi, care a pășit mai întâiu și mai energic față de egemonia jidano-maghiară.

Prin aceea, că guvernul unguresc îi detrage unei foi austriace, care-și este neplăcută, pentru-că se încumete a spune adevărul despre „statul liberal de model”, debitul postal, așadar prilejul, de a-și forma în Ungaria un cerc mare de cetitori, a lăsat și înaintea străinătății să cadă masca liberală, cu care a dus până acum în răstăcere opinia publică, și sistemul jidano-maghiar, care până acum l'au putut gusta numai cetățenii ungari, se arată acum desvâlit în toată brutalitatea sa. Noi vom suporta paguba materială, care e împreună cu detragerea debitului postal, convinși fiind că aici e vorba de o jertfă adusă unei cauze bune. Nu numai contrarii actualului sistem din Ungaria — și acestia formează hotărât majoritatea populației — ci și toți numeroșii noștri amici din Austria vor vedea în această „disciplinare”, de care am fost împărtașiți din partea ministrului Bánffy, numai o aprobare și îndemnare, pentru de-a persevera în punctul de vedere reprezentat de noi până acum față de Ungaria, și pe care-l vom reprezenta de aici înainte dacă e posibil cu mai mare agerime încă. Prin opreliștea, de care am fost învrednicii, arată guvernul unguresc, că se teme de noi, și din parte-ne nu vom slăbi de-a ține în această frică clica, care are de prezent dincolo de Leitha — spre nenorocirea Ungariei și paguba Austriei — puterea în mâni. N'am făcut altceva, decât am combătut sistemul, care reprezintă de prezent puterea statului în Transilvania. Acesta e dreptul nostru și în acest drept nu vom concede să fim conturbăți. Dacă se consideră însă într'un stat, care totdeauna se folosește cu instituțiile sale liberale, așa de puțin dreptul de a-și exprima liber părerea, încât să străduiesc de a-l mângâi și încătușa cu șicane oficioase, noi Austriacii „reacționari” ne vom permite de aici înainte să dăm presei jidano-maghiare deosebită noastră atenție. Noi nici-când n'am atacat Ungaria ca atare, din contră abia trece o zi, în care să nu fie atacată cu vehemență Austria ori armata comună, Viena și Vinezii, în nenumerate cazuri însă chiar și dinastia, de publicistica maghiară și chiar și „distinsul” „Pester Lloyd” e în privința jomiciei limbajului, ce-l folosește față de Cisleithania, într'adevăr faimos. Contra detragerii debitului

postal nu putem întreprinde nimic; o luăm la cunoștință și o vom evita în felul nostru. Nu vom întârzia însă de-a aduce aminte guvernului austriac, când ni-se va da ocaziune, că și el are dreptul de-a detrage debitul postal și că nu e numai una, ci sînt zeci de foi jidano-maghiare, cărora le-ar fi trebuit interzisă încă de mult intrarea în Austria.

lancu și „Nemții”

de Iosif Sterea Șuluțiu.

(Urmare.)

„Ilustrii noștri bătrâni, cari sînt supărați pe „Nemți”, sufer nu din cauză că „Nemții” ne-au înșelat și nu ni-au dat, ce ne-au promis, ci pentru că sub Unguri am perdut aproape tot, din ceea-ce aveam sub „Nemți”, sice Savantul nostru, care așa crede: „că aici este o confuzie la mijloc”. Confuzie este într'adevăr, dar nu „la mijloc”, ci în capul savantului. Văzurăm, că sub „Nemți” n'am avut absolut nimic. Cea dintăiu grijă a „Nemților” a fost îndată ce la anul 1849 au pus laba pe aceasta țeară, ca să confişte autonomia Ardealului, și confişcată a rămas până la anul 1861, când apoi sub Unguri s'a reactivat.

Ceea-ce am avut, dela anul 1861 — adică după alungarea „Nemților” — până la anul 1865 am avut, grație capacității, activității și solidarității Românilor, cari sub „Unguri”, — că doar Unguri încunjurau atunci tronul — au știut elupa tot ce au avut. La anul 1865 am perdut totul — pentru-ce? istoria Ardealului va răspunde. Firește istorie făcută de „Ardeleni” și încă de „bătrâni”, cari au fost martori oculari și ai zilelor de bucurie, și ai zilelor de jale; la nici un cas „istoric” cu „confuzie la mijloc”; ci oameni de știință, cari vor continua firul, unde bătrânul Barițiu a intrerupt zicînd în vol. 3 pag. 192: „Omul patriot, care se va încumeta vreodată, ca să scrie istoria critică a acestei diete (1863/4), va cere să-și mai câștige încă și o bună colecțiune de corespondențe private confidentiale, pentru-ca să descopere pe adevărații amici ai autonomiei acestei țări, ca și pe „trădătorii” ei; tot așa să-și fie cunoscut unul câte unul, membrii și nemembrii ai dietei transilvane, funcționar și nefuncționar, cari au lucrat și asudat și s'au făcut de vră, mai ales cu compatrioții maghiari, pentru existența, libertatea și drepturile poporului român, ca națiune, ca individualitate politică, cu limbă, cu administrațiune națională; același istoric va cere să tragă măsca de pe fețele amicilor mincinoși ai națiunii române, cari voiau să geadă pe două scame cochetînd cu Pesta, ca și cu Viena, denunțînd pe cei din sângele lor când la unii când la alții.”

Oamenii s'au schimbat, dar moravurile rele s'au moștenit. Mare blăstăm apasă asupra neamului nostru!

Puține cuvinte încă, apoi voi termina. „Logicește”, — vorba savantului — nu mi-se va pute arăta: pentru-ce anume a năvălit dumniealui cu atăta furie asupra mea.

De dragul „Nemților” lui Bach, cari l'au palmuit pe lancu; cari băteau pe țărani cu vîna bouli astfel încât de groază se aruncau în Murăș; cari legau pe țărani după car, apoi îi tărăiau ca pe timpul învizițiunii; cari, când erau în pericol promiteau în scris și cu graiu viu totul; astfel au promis, scriind și au provocat pe Români la arme „Gleiberechti-

gung” ei însă au introdus „Gleichbeknechtigung”. Când pretindea libertățile promise te băgau în temniță; cari, dacă să umnia când și când câte vre-un funcționar subaltern ardelean, ziceau cu ură: „Man hat wieder einen Fremden ernannt”; cari au demoralizat țeara aceasta; cari au vrut să stărpească tot ce era național, până și moravurile; oameni, a căror marea majoritate erau niște fiămânzi, bețivi, fără cultură fără știință, și s'au pus să ne germanizeze? (Va urma.)

Chestiuni școlare.

Dela școala de fete din Șimleu.

Avis.

La școala de fete a Reuniunii femeilor române Sălăgene din Șimleu, înscrierile pentru 1897/8 se vor face din 1—6 Septembrie st. n. Prelegerile se încep în 6 Septembrie st. n.

Pentru trei eleve se publică câte un stipendiu de 15 fl. a. a., cari se vor împărți prin comitetul reuniunii cu începerea prelegerilor.

Se atrage atențiunea p. t. părinți de a-și da fetițele la această școală, unde va fi supravegheată creșterea lor românească.

Șimleu, 18 August 1897.

Direcțiunea școlaei.

REVISTA PRESEI.

Pressa română.

Gazeta Transilvaniei nr. 177, scrie despre conferința de împăcare a Cehilor cu Germanii, convocată pe mâne la Viena și-și exprimă părerea, că pace nu se va pute face.

Dreptatea nr. 173, se întreabă, că „oare însușeșirea patriotică, laudele, preamărirea și fericirile”, trimbăte prin foile ungurești, din prijelul zilei sf. Stefan, — nu sînt cumva „Fabule”?

CRONICĂ

Sibiu, 24 August n. 1897.

Parastas. Ni-se scrie: Ziaua de 6/18 August a. c. fiind hotărât pentru servirea parastaului și a sfîntirii monumentului ridicat de cătră fiii bravilor părinți Maftiu și Sofronia Candale din comuna Poiana, com. Bistrița-Năsăud, ceremonia s'a săvîșit cu pompa cuvenită și în asistența unui public numeros. Au participat pe lângă fiii și fiicele repausaților și numeroșii descendenți ai acestora domiciliați în comună, și fiii Alex. Candale și An. Candale împreună cu familiile lor, cel dintăiu inginer silvic și silvicultor șef al domeniului coroanei în România, al doilea preot în comuna Borgo-Bistrița. Au mai fost de față aproape toți poporenii locali și mulți locuitori din comunele vecine.

Un participant.

„Te pușo — domnule fislogăbiru!” Ni-se comunică din Caraș-Severin un cas, care varsă sinistre lumini asupra desperății extreme în care nu arare-ori aruncă barbarele solgăbirae ungurești pe bieții noștri țărani. Zilele acestea un brav țeran din Globocraiova (cercul Terogova) s'a prezentat la cancelaria fislogăbirului Lierwaldt Hugo, Ungur neaș(?) și măhnit la culme, l'a amenințat, că-l pușod. Fislogăbirul a chemat martori și desperatul țeran „și-a repeșit și în fața acestora amenințarea. Au venit și gendarmi, dar nici acești sbiri n'au înfricat de loc pe țeran. „Nu mi-s nărod, nu mi-s beat, însă mi-ai făcut nedreptate, la desfacerea comunionului, așa că mîne mi-se vînd boii, de aceea n'am ce să mai fac, să știți că-l pușo!” Bătrînul a fost pe loc arestat și dus la judele din Caransebeș.

care după-ce l'a luat la protocol l'a dat drumul. Totodată execuția contra țeranului s'a sistat și deocamdată boii nu l'a s'au vîndut. — Estă unde duc barbarele autorități maghiare pe bietul Român, omul cel mai blînd și mai pacinic pe lume!

Pentru căzuții din 1866. La concertul ce-a dat musica regimentului de inf. 31 Duminecă seara la „Imperatul Romanilor”, în favoarea fondului pentru conservarea monumentelor celor căzuți în răboiul din 1866 în Boemia, s'au încasat pentru bilete de intrare 162 fl. 50 cr., ca suprasolviri 6 fl. 50 cr. în total 169 fl., din cari detragădu-se speșele de 8 fl. 45 cr. rămîne 160 fl. 55 cr. venit curat.

Dar bisericei sârbești. Magnatul sârb, br. Miloș Baioh, răposat zilele acestea, a testat bisericei gr.-or. sârbe palatul seu în valoare de 250.000 fl.

Adunare socialistă. Socialiștii din Budapesta au ținut Duminecă o mare adunare de protestare contra ordinațiunii, prin care ministrul oprește colectările. Prezenți peste 5000 de socialisti. Vorbitorii au adus ministrului violente acuze, atacăndu-l foarte aspru. La adunare au fost invitate toate partidele politice ungurești. Deputatul Holló Lajos a comunicat printr'o scrisoare, că la toamnă va interpela privitor la ordinațiunea în chestie. Foile ungurești scriu, că adunarea a fost începutul unei mari acțiuni de protestare, la care vor conlucra toate partidele opoziționale.

Doză-zei mil greviști în Budapesta. Alaltăieri s'a ținut în Budapesta o mare adunare a zidarilor, cari au hotărît să se pună în grevă. Greva s'a început deja ieri dimineața, numărul greviștilor e aproape de 20.000. Greviștii au atacat pe muncitorii, cari nu li-s'au alăturat. Numai la întrevinerea poliției s'a putut restabili ordinea.

Ben-Ali-Bey, vestitul magie oriental, care fusese angajat în decursul lunii lui Mai a. c. la teatrul din Josefstadt, Viena, se va produce la începutul lui Septembrie a. c. în teatrul orășenesc din loc în arta magiei egiptene și a minunilor fakirilor indiani. Aici va da trei reprezentațiuni. Amănunte se vor publica la timpul său.

La congresul internațional de medicină din Moscova dr. D. Severeanu din București a prezentat șese studii și anume: 1. Utilitatea razelor X în chirurgie. 2. Procedeu nou pentru resecțiunea maxilarului superior. 3. Despre fragmentația spontană a calculelor urate. 4. Modificări de instrumente și nou instrument de chirurgie. 5. Procedeu nou pentru a opera un bec-de-libre. 6. Despre trei forme de cusută în chirurgie.

Briganți în Italia. Romantica lume a briganților urmează a-și trăi și acum epoca de aur în Italia. Din Ferrara se anunță, că zilele trecute o ceată de briganți au atacat pe polimilionarul Pasquali și după-ce l'au jefuit cu deplină minuțioșitate, l'au ordonat, că în 3 zile să le trimită la un anumit loc 300.000 lire, altfel e al morții! — În Gurguții alți briganți au răpit cu sine pe un mare moșier, Agughiaro, și pretind drept preț al rescupărării 300.000 lire.

Executarea lui Angiolitto. Guvernul spaniol a oprit a se aduce știri despre executarea lui Angiolitto, a dispus ca actual să se îndeplinească în cea mai strictă taină, fără public, și a interzis a se expeda mai departe telegrame, ce ar privi executarea. Astfel numai ca prin sită s'au strecurat unele știri, foarte mance, despre ultimele momente ale teribilului anarchist. Angiolitto a refuzat mărturisirea și cuminecarea și întregă noaptea a petrecut-o în celula sa, dormind puțin de tot. Dimineață a îmbracat ceva și apoi cu pași hotărțiți a pornit la locul pierzării. Aici a dovedit perfectă liniște, a cerut voe să vorbească și a exclamat: „Germinal! Pe urmă a

luat loc pe podiu, și n'a conces călăului să-și copere față înainte de a-și pune funia de git. Cadavrul a rămas pe locul execuției până la 6 ore seara, abia atunci a fost înmormântat. Din public singur secretarul lui Canovas a asistat la actul executării.

Știri mărunte. Regele Siamului a plecat din Londra la Berlin. — În Nograd solgăbirul Hansely Márton, mare „patriot” a ajuns în concurs, în urmăre e suspendat din post. — În Charlottenburg tribunalul a osăndit la 2 luni temniță pe contele Frideric Hohenthal, care astă iarră a bătut pe un cantonier.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Producțiune teatrală în Ecica.

Tinerimea română din Ecica invită la producțiunea teatrală împreună cu petrecere românească cu joc, ce se va ține Vineri, în 15/27 August a. c. în ziua „sfîntei Mării”, în sala cea mare a berăriei din loc. Comitetul aranjator. Venitul curat e destinat pentru scopuri filantropice. Intrarea: de persoană locul I. 60 cr., locul II. 40 cr., I. III. 25 cr., de familie: locul I. 1 fl. 30 cr., I. II. 90 cr. Începutul precis la 8 ore seara. Suprasolvirile benevole se primesc cu mulțumită și se vor cvita publice.

Teatrul. „Prin moarte la victorie”, comedie într'un act de Kotzebue. Persoanele: 1. Boierul Costache. 2. Victoria, fiica lui. 3. Codrean, căpitan de inf. în concediu. 4. Florescu, căpitan de cav. în concediu. 5. Niță, servitorul lui Codrean. 6. Vintilă, servitorul lui Florescu. 7. Cărmădar.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Paris, 22 August n. Ministrul de externe austro-ungar, Goluchowski, a plecat astăzi la Viena.

Londra, 24 August n. Meetingul de protestare al exilaților spanioli a decurs liniștit. Convocatorii au protestat contra imputării, că meetingul e anarchist. Reminșcențele față de Angiolitto au fost moderate. Se vorbește și prezența unor detectivi spanioli la acest meeting.

Londra, 24 August n. „Oficiul Reuter” anunță dia Constantinopol: doi Armeni, la care s'au aflat bombe cu ocaziunea unei perchișții domiciliare, au declarat, că au voit să facă un atentat contra ambasadei ruse și germane.

Constantinopol, 24 August n. În urma mărturisirii Armeanului, care a aruncat bomba, au fost arestați membrii de frunte ai fracțiunii de comitet de aici. Cei 5 Armeni arestați vor fi executați zilele acestea. Atentatele par a fi fost pregătite în Varna; Poarta a întreprins pașii necesari în Sofia. — În toate bisericile armenesc s'au cetit o pastorală a patriarhului armenesc, care condamnă atentatele.

Mai nou.

Felix Faure în Rusia.

Kronstadt, 23 Aug. n.

Pregedintele republicii franceze, Felix Faure, a sosit azi dimineață aici. l'a făcut o primire strălucită. Între alții au asistat marele duce Alexej, Tirsor,

FOIȚA „TRIBUNEI”.

PENTRU VECIE.

În fața domului lui Crist
Legatu-ne-am pentru vecie;
Înseninat-ai trairu-mi trist,
Plecatu-m' ai, umil rob, fie!

Idealul vieții mele n'tregi,
Fermecător și blînd lucașer,
Profunde tu simțiri deslegi,
Cu ochii tăi, ce fulger scoper!

În prada sfîntei, dulci iubiri,
Ce n'o ajung a lumii-avuturi,
Atins-am culmi de fericiri
În vîpăiate, lungi săruturi...

Cari de plăceri ne-nșiorau
Furtuni stîrnindu-ne de doruri,
Și de iluzii inspirau
În suflet — maiestose coruri.

Înseninat-ai trairu-mi trist,
Plecatu-m' ai umil rob, fie!
În fața domului lui Crist
Legatu-ne-am pentru vecie.

Sibiu, 8 Aug n 1897.

Ascanio.

Jules Verne.

Castelul din Carpați.

Roman din viața poporului românesc din Ardeal.

— Traducere autorisată, —

de

Victor Ontoș.

(Continuarea 37.) (Reproducerea interzisă).

Într'adevăr ciobanul Bucur nu s'a înșelat. Dacă era adevărată legenda, nu mai avea decât trei ani de viață acest bătrîn castel al baronilor de Gorț.

Emil, tăcut, privea la aceste construcțiuni dominate de turnul mai mare din mijloc.

Acolo sub această grămadă confusă trebuiau să mai fie și acum sale bolite, extinse și sonore, coridoare lungi, rătăcitoare, celule săpate sub pământ cum și astăzi vechile fortărețe ale acestor țeri. Nici un fel de locuință nu se potrivea mai bine

ultimului descendent al familiei Gorț, ca această locuință învechită, pentru a se ascunde ca să nu-l mai știe nimenea. Și cu cât se gândia mai mult, cu atât se alipia mai mult de ideea, că Radu de Gorț sigur s'a refugiat în apartamentele izolate ale castelului seu din Carpați.

De altfel nimic nu arăta, că ar pute să trăească cineva în interiorul castelului. Nici fum nu se înălța din hornuri, nici șgomot nu eșia din ferestrele închise ermetice. Nimic! — Nici chiar glasul unei păsărele nu conturba misterul tenebroaselor zidiri.

Timp de câteva minute Emil îmbrățișă cu privirea sa acest zid, care de altădată se umplea de șgomot sîrbătoresc și de zurăritul armelor. Dar el tăcea, atât îi era de plin sufletul de gândiri triste și inima de suvenirii amare.

Costache, care voia să lase pe domnul seu neconturbat, se retrase la o parte. Nu-l întrepruse cu o singură observare. Când însă soarele părăsi vîrfurile Pleșii, când valea Jiului se umbră, se apropiă de dînsul.

— Coconașule, zise el, e seară... Numai decât sînt opt ceasuri.

Emil se părea că nu-l ascultă.

— E timpul să plecăm, continuă Costache, dacă vrem să fim în Livăzeț înainte de a fi închise cărcimele.

— Costache... numai decât... da... numai decât... plecăm, răspuse Emil, cum incurcat.

— Într'un ceas bunșor, coconașule, ajungem în drumul dela pas, și pecănd va înopta bine putem ajunge fără a ne vedea nime.

— Încă câteva minute, răspuse Emil, și coborîm cătră sat.

Boierul nici nu s'a mișcat din loc, unde s'a așezat la sosirea sa pe platoul Orgal.

— Nu uita, coconașule, replică Costache, noaptea va fi greu să mergem printre stînci... Zău, abia putem ajunge până ce-o fi ziua... Scusați, că grăbesc atăta...

— Da... plecăm... Costache... Viu...

Se părea că era reținut înaintea castelului, poate prin una dintre acele presițiuni secrete, de care inima nu-și poate da seamă. Oare era și el lipit la pământ, ca doctorul Părăian în șanț? Nu! picioarele lui erau libere de ori-ce cursă, de ori-ce legături... El se putea plimba pe platou, dacă voia, nimic nu-l împedea de a încunjura zidul, de-alungul șanțului...

Poate și voia!

Cel puțin așa gândia Costache, se hotărî a-și zice pentru ultima dată:

— Vino, coconașule!

— Da... da...

Și totuși rămăse nemișcat.

Platoul Orgalului era umbrat deja. Umbra castelului întuneca o parte a zidurilor. Conturele lor nu arătau decât o siluetă nesigură. Îndată nu se va mai vedea nimic, dacă nu

cumva vre-o lumină va străbate prin ferestrele strîmte ale turnului.

— Coconașule... vino! zise de nou Costache.

Și Emil voia să-l urmeze în fine, când pe ridicătura de lângă bastion, unde era crescut stejarul legendar, apără o figură cu o formă nehotărîtă.

Emil se oprî, privind această formă, al cărei profil se accentua din ce în ce mai bine.

Era o femeie cu pîrul despletit, cu mâinile întinse înainte, acoperită cu o haină lungă și albă.

Și acest costum nu era oare acela, pe care-l purta Stilla în scena finală din Orlando, în care Emil a fost vîzcut-o pentru ultima oară?

Da! era Stilla, nemișcată, cu brațele îndreptate cătră tinêrul boier, cu privirea atît de pătrunzătoare ațîntită spre el...

«Ea!... Ea!...» exclamă dînsul.

Și grăbind s'ar fi rostogolit până lângă zid, dacă nu l'ar fi ținut Costache...

Arătarea dispără momentan... Abia o minută s'a arătat — Stilla...

Puțin împortât! O secundă era de ajuns. El o recunoscu, și aceste cuvinte îi izbucniră din pept:

«Ea... ea... ea trăește!»

(Urmează capitolul XII.)

șeful ministerului marinei și vice-amiralul Avellan. După salutările reciproce marele duce Alexej a prezentat președintelui pe oficerii marinei Țarului.

La 11 ore a. m. Țarul Nicolae II., însoțit de toți marii duci și de o splendidă suită, apoi de autoritățile din Petersburg și de garnisoana de gală a sosit în portul dela Peterhof.

După primire Țarul și președintele s'au dus în trăsura deschisă la palatul dela Peterhof, unde pe înaltul oaspe 1 au primit șeful ministerului de curte, supremul măștru de curte, supremul măștru de ceremonii, mareșalul de curte și comandantul suprem din Peterhof.

La amiază președintele a vizitat pe Țarevna, ear' la 1 oră după amiază a fost un strălucit dineu în sala cea albă a palatului. Au participat, afară de Țar și de preșident, ministrul francez de externe Hanotaux, ministrul rusesc de externe Muraviev, ambasadorul francez Montebello și mai mulți din suita Țarului și a președintelui.

După dineu președintele va face vizită membrilor familiei imperiale. Seara la 7 ore va fi mare banchet în sala lui Petru-cel-mare, la palatul din Peterhof, unde 'i-se vor prezenta președintelui cele mai distinse personaje ale monarhiei. Seara la 9 1/2 ore va fi reprezentație de gală, în teatrul din Peterhof. Va fi totodată iluminată în grădiniile palatului.

Praga, Aug. n.

Primarul orașului, Podlipny a adresat din privilegiul plecării lui Faure următoarea telegramă președintelui reuniunii elsațiano-lotheringice.

Permite, ca în clipa când preșidentul republicii pleacă la Peterburg, să consolideze uniunea între cele două națiuni, un prieten al Franței să folosească acest prilej și să trimită prietenilor sei francezi urările sale cele mai vii și mai sincere! Trăiască Franța! Nazdar!

Tribuna Literară.

Producțiunea literară la noi.

Din raportul „Asociațiunii” pe 1896/7.

Am promis a da raportul secretarului I al „Asociațiunii” asupra mișcării literare la noi pe timpul dela 1 Iulie 1896 — 1 Iulie 1897. Spațiul nu ne permite să-l reproducem întreg; vom da însă un resumat și îndreptăm pe cei-ce se interesează de toate datele la nrul ultim al „Trans.”

Fără a caracteriza mai de aproape mișcarea noastră literară, raportul ne dă tablouri statistice prețioase, în general și în special. Eată partea generală a raportului:

„Producțiunea literară română din patrie în timpul dela 1 Iulie 1896 până la 1 Iulie 1897 a fost cu mult mai mare decât în anii premergători, și în special față cu anul 1895/6 această producțiune srată un număr aproape îndoit de opere tipărite. După datele autentice, ce — nu fără multă trudă — ni-le-am putut câștiga dela editorii de cărți românești, putem prezenta despre producțiunea anului 1896/7 următorul tablou, la a cărui compunere nu am considerat rapoartele anuale și procesele verbale ale corporațiilor noastre bisericicești, culturale și economice, ci numai opere, ce în sine formează un întreg literar:

Table with 10 columns: Opere, origi-nale, traduce, la oiață, editate, înlocuite, în exempl., Preț total, Edit., Reț., Op. In total: 91, 12, 103, 864, 199,950, 53, 45, 15, 17, 14

Producțiunea noastră pe terenul presei periodice o reprezintă următorul tablou, care

a lăsat neconsiderate 4 organe publicistice: o revistă sistată în anul curent și alte trei foi, ce urmăresc scopuri străine de ale noastre.

Table with 10 columns: F o i, Polifonice, 2 cu edit. popor. de Duminică, 2) foi săptămânale, 3) foi săptămânale populare, Reviste științifice, Reviste literare, Foi umoristice, In total: 16, 1742, 24,210, 105, 50, 2,402,180

Aceste cifre deși, în comparație cu numărul populației române și cu producțiunea literară a popoarelor conlocuitoare, sânt foarte modeste, denotă totuși un progres însemnat și îmbucurător față cu anii trecuți. Mai ales dacă vom ține cont de tinerețea începuturilor noastre literare, de puterile materiale foarte mărginite ale poporului nostru și de stările lui sociale, cari sânt atât de neprincioase pentru dezvoltarea literaturii și presei noastre naționale, nu ne putem decât felicita, că în butul atâtor greutăți am putut conserva în serviciul literaturii atâtea puteri productive și am putut deschide fructelor muncii lor o cale atât de largă prin șirurile poporului nostru de abia deșteptat din letargia sa seculară.

Pe când însă cantitatea, ce se produce și consumă la noi în materie de literatură, în sensul larg al cuvântului, este relativ destul de multumitoare, pe atunci calitatea operelor tipărite și de astă-dată, ca de un lung șir de ani, lasă încă mult de dorit.

Avem să facem această observare atât cu privire la valoarea internă a singuraticelor scrieri, cât și în general cu privire la direcțiunea, ce a luat-o mișcarea noastră literară. Căci și de astă-dată lipesc în repertoriul nostru bibliografic aproape cu totul opere de importanță generală și de valoare mai mare; de asemenea avem să ne plângem, că chiar literatura noastră națională, în sensul strict al cuvântului, anume literatura frumoasă și istorică română, în care se manifestă și validează mai mult, decât în ori-care alt ram literar, individualitatea națională a poporului nostru, nici pe departe nu arată o dezvoltare și un progres multumitor. Și această secetă se simte nu numai în ce privește producțiunea de opere speciale de această materie, ci și în presa noastră periodică, care cândva a contribuit atât de mult la înaintarea literaturii noastre frumoase și la lățirea și studierea istoriei noastre naționale, dar în timpul mai nou în mare parte a încetat a da acestor importante ramuri ale literaturii noastre atențiunea, ce li-se cuvine.

Este o notă caracteristică, dar puțin măgulitoare pentru straturile culte ale poporului nostru, că producțiunea literară a putut lua un avânt mai mare numai pe acele terenuri, unde trecerea operelor literare este o exigență a împrejurărilor date — înțelegem literatura didactică, — ori apoi unde autorii contează de-a dreptul la sprijinul și la trebuințele țărânilor române, până-când operele destinate pentru cercuri mai culte trec, și prin urmare să și produc în număr cu mult mai neînsemnat.

Această împrejurare remarcată și în raportul nostru din anul trecut ese la ivaală în mod foarte evident din cifrele tabloului prezentat mai sus, cari arată, că jumătate din cele 200.000 cărți românești, tipărite în anul trecut, sânt manuale de învățământ, ear' restul în cea mai mare parte, — (anume 50.000 călindare, și cuota preponderantă a scrierilor de literatură frumoasă, cari, după-cum vom mai vedea, sânt aproape exclusiv populare), — este destinat pentru poporul de rând. În proporțiunea cea mai mică ni-se prezintă cărțile scrise pentru așa numita noastră „inteligentă”, și cât de neîndestulitor este sprijinul dat literaturii române de acest strat al publicului nostru, reese în mod foarte evident din împrejurarea, că aproape toți autorii, cari au lucrat pe acest teren, nu au îndrăznit a-și publica operele, decât numai în foilete ziarelor, ca să le poată apoi retipări și astfel să-și ușureze sarcinile împreunate cu editarea lor.

De asemenea vedem, că și tirajul organelor noastre publicistice populare este aproape

egal cu tirajul ziarelor și revistelor, cu toate că presa periodică la toate popoarele culte formează în măsură preponderantă lectura cercurilor înaintate în cultură și numai în proporțiune disparentă și lectura poporului dela țeară.

Cu alte cuvinte: cifrele tabloului nostru dovedesc, că publicul cult român cetește — relativ — cu mult mai puțin și jertfește și mai puțin pentru hrana sa spirituală, decât țărâ-nimea română.

Această împrejurare reclamă atențiunea noastră deosebită, pentru-că chiar acel strat al publicului nostru, despre care vorbim, are rolul conducător și decizător în înaintarea culturală a poporului nostru. Nici o națiune nu s'a civilizat prin instruirea literară mijlocită a poporului de rând, ci pretindenea elementul mijlocitor a fost acel strat al societății, care stând în legătură continuă atât cu țărâ-nimea cât și cu cercurile culte, s'a instruit de sus și a îndumnețat în jos mai mult prin graiul și exemplul viu, decât prin litera moartă.

Accentuăm acestea din nou și în mod deosebit, pentru-că stau în strinsă legătură cu chemarea și modul de lucrare al Asociațiunii noastre, cari — în urma distincțiunei greșite ce se face la noi între „popor” și „inteligentă”, distincțiune ce substitue noțiunea „popor” noțiunei „țărâ-nime”, — prea des sânt interpretate unilateral și formulate în mod necorespundător intereselor adevărate ale înaintării noastre culturale.

Înainte de a trece la examinarea ramurilor singuraticale ale producțiunii noastre literare, trebuie să remarcăm deja și între aceste observări generale, că literatura noastră economică, care sub scutul instituțiilor financiare românești a luat în timpul mai nou un avânt relativ destul de însemnat, dar unilateral, încât nu a cultivat în destul materia agrológica, atât de importantă pentru un popor agricultor, s'a îmbogățit în anul din urmă chiar în această direcțiune cu o publicațiune valoroasă, care, formând numai începutul unei serii mai mari de opere agrológice trebuie să ne fie cu atât mai binevenită. (Va urma.)

Informațiuni.

„Foaie Literară” nr. 19, cuprinde: Logodnica contelui Stuart de L. Rudov-Saciuc. (fine). — Cântec ostănesc (poesie) de I. Stanca. — Măna de om spânzurat de I. P. R. — Doine populare de Valeriu Chiș-Micu. — Al-Brunel de Lucian Bolcaș. — Schiță-umonică de O. L. L. — La Vatră (despre casa națională) de u. Rom. — Glume. — Cronica săptămânei. — Bibliografie. — Lista abonenților. — Posta Red.

Bibliografie.

„Paradoxes sociologice.” Din celebrul volum, cu acest titlu, al lui Max Nordau cetitorii nostri cunosc deja de mult capitolul „Naționalitatea”, care a apărut și în broșură separată în editura „Tipografia” soc. pe acți. Acum earăși un nou capitol din același volum ni-se prezintă extras într-o drăguță broșură. Este capitolul prim, intitulat „Reprivoire”, pe care cetitorii nostri l'au avut în rate, în „Foița „Tribunei”. Cei ce-și aduc aminte de această plăcută lectură vor afla cu bucurie, că pot să aibă într'un mănunchiu spi-lele de aur ale lui Max Nordau. Ear' cei-ce nu au cetit „foița” îndoit trebuie să se bucură, că „Tipografia” retipăriadu-o le-a făcut posibil a o ave deodată a mână, ca să suplinesească ce au negles.

„Reprivoire” lui Max Nordau este reprivirea filosofului din amurgul acestui veac asupra vieții neamului omenesc, urmărind paș de paș mersul progresului cultural dela începutul civilizației.

E mare idea, și mângăitor rezultatul unei asemenea „repriviri”, mai ales azi, în această epocă de materialism și blasare pentru tot ce e ideal.

Traducerea românească făcută de Rosmarin, ne predă toate finețele originalului într'un delicios limbajiu românesc.

Broșura, tipărită pe hârtie fină, ajustată frumos, are 35 pagini, în octav, și costă numai 20 cr. Se poate procura dela librăria „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu, Strada-Poplăci nr. 15.

Seminarul român din Lipsca. A apărut al IV-lea raport al vestitului seminar filologic de sub conducerea zelosului: profesor Dr. G. Weigand, sub următorul titlu:

„Vierter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache zu Leipzig. Herausgegeben von dem Leiter des Institut Dr. Gustav Weigand. Leipzig, Joh. Ambrosius Barth. 1897—8° X+336 pag.”

Voluminosul raport cuprinde: Prefață și raport anual de Dr. Gustav Weigand.

Formarea singularului — de Ernst Bacmeister.

Starea actuală a formării pluralului în limbă daco-română de Hermann Thalmann.

Codicele Dimonie de Dr. G. Weigand. Întrebuințarea lui „pre” la acusativ (continuare din anul trecut) de St. Stinghe.

Dialectele de pe Criș și Mureș de Dr. G. Weigand.

Studii Literare.

Revenim la valoroasa carte a dlui profesor Teodor Baica din Ploesti, pentru-ca să atragem asupra-i atențiunea tuturor cărturarilor noștri, mai ales însă a profesorilor și dascălilor români, dela cari asemenea cărți n'ar trebui să lipesească.

E destul, deocamdată, să arătăm cuprinsul bogat al acestui volum de peste 160 pagine. El conține (partea I) un studiu critic intitulat: O gramatică parodiă (pe 54 pagini), apoi: Veacul al XVI. Limba și literatura Românilor de A. Lupul-Antonescu, asemenea un articol critic. Urmează în fine cel mai bogat și mai interesant studiu: „Codrul frate cu Românul” un studiu asupra doinei române, plin de observații originale și frapante, tratat cu mare pricepere în mod științific. Acest tractat are 2 părți: „Colonizarea” și „descălcare”, și prezintă o lectură foarte multumitoare, care deșteaptă în mintea gânditoare multe de idei asupra raportului gingaș, ce se manifestă, prin poesia populară, între Români și codrul verde (Frunză verde, ... foaie verde.)

Partea ultimă (IV) a cărții cuprinde un studiu filologic asupra prepoziției „de”. Este o completă monografie a acestei particule așa de deasă și așa de cu multe înțelesuri în limba noastră. Eată titlul acestei părți: Selecțiunea graiului; „de” ca prepoziție; raporturi casuale; „de” ca adverb; „de” ca pronume; „de” ca conjuncție.

Credem, că și din aceste puține notițe iubitorii de studiul limbii române vor pricepe însemnătatea acestei cărți, care mai are și rara însușire de a fi efină în raport cu valoarea sa. Costă numai 75 cr., și se poate procura dela librăria societății noastre pe acțiuni „Tipografia”.

Musică. Au apărut în edițiune litografată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl Val. Magdu: „Jorghina”, cântec popular de prin părțile ungare și bănățene (cvinet); „Doride o dorule”, cântec popular de sub podgoriile aradene (cvinet); „Nusca”, pe melodia dansului „Pe picior” din Bănat (sextet) și „Foaie verde triplă”, cântec popular de pe șesul Bârsiei (cvinet). Se află de vânzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu. 1.—
Terăncuța. Cântec popular pentru voce și pian de Costache Moianaru. 50.—
Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu. 75.—
La fine copilă drăgă. Romanță de Droianu. 50.—
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann. 50.—
La blonde. Polca mazarca pentru piano de Sigismund Paulmann. 50.—
Turda. Marș patriotic de Paulmann. 50.—
Hora reginei. De Sigis. Paulmann. 25.—
Sărba păpușelor. De Sig. Paulmann. 25.—
Marș turcesc. De Sigis. Paulmann. 50.—
Intermezzo pentru piano de M. Capșa. 50.—
Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo. 1.—
Sărba oficerilor. De C. Dimitrescu. 50.—
La fille du Marin. Vals de Ivanovici. 1.—
Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps. 75.—
Liniște. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide. 1.—
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. 75.—
Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. 75.—
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochiabli. 25.—
Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker. 1.—
Sărba Bucureștilor pentru piano de Const. Dimitrescu. 50.—
Sărba mirilor. De C. Dimitrescu. 50.—
Iubileul. Marș de Gh. Fotino. 75.—
Surorii. Hora de Gh. Fotino. 50.—
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu. 50.—
Zéphir. Polca mazarca de G. Ionescu. 75.—
Souvenir de Zürich. Polca mazarca de Anton Kneisel. 50.—
Pas de quatre original. De Mayer Lutz. 50.—
Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margaritescu. 57.—
Al plâns și tu vrodată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu. fi.—50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu. 50.—
Pictoriilor! De E. I. Alexandrescu. 50.—
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu. 75.—
L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu. 50.—
De Braila la Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu. 50.—
Sărba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan. 50.—
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan. 50.—
Didi. Polca mazarca pentru piano de Ioan D. Burlan. 75.—
Isvorul. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide. 50.—

La comanda de din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 2) cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitățile din urmă.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Aug. n. 1897.

Table with columns: Săminte, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., etc. Includes items like Grâu, Băntănescu vechiu, etc.

Cursul pieții din Sibiu.

Table with columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, etc. Includes exchange rates for various currencies.

Bursa de Budapesta.

Table with columns: Renta de aur ung., Impozitul câștigat, etc. Includes financial data for the Budapest market.

Bursa de Viena.

Table with columns: Renta de aur ung., Renta ung. v. c., etc. Includes financial data for the Vienna market.

Bursa de București.

Table with columns: Din 2 Aug. v. — 4 ore p. m., Renta rom. per 1 65 5/8, etc. Includes financial data for the Bucharest market.

Editor și redactor responsabil: Teodor V. Păcațian. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. N. Dresenand.

16158—1897 azám. [1807] 1—1

Nr. 657—1897. [1800] 2—2 a. f. c. sc. d.

Publicațiune.

Pentru asigurarea reconstruirii podului nr. 7 sfârșit pe drumul municipal Szasz-Sebes—Sugag în secția ch.m. 9 se va ține în 3 Septembrie 1897 la 10 ore a. m. în sala de consultare din palatul comitatens o pertractare cu oferte închise.

Doritorii de a întreprinde această lucrare sînt provocați să-și substearnă ofertele referitoare la întreprinderea efectuării acestei lucrări până la 9 ore a. m. a zilei fixate, la vicecomitele comitatului. Oferte intrate mai tîrziu nu se vor considera. Ofertele trebuie să fie închise, sigilate și prevăzute cu vadiul de 50% computate după suma preliminară cu 1319 fl. 54 cr. Operatul tehnic și condițiunile referitoare la lucrarea din estiu se pot vedea la oficiul de construire reg. ung. din Sibiu în orele de oficiu.

Sibiu, în 21 August 1897.

Reissenberger, vicecomite.

A apărut și se află de vînzare la Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu:

Studiu de Max Nordau

Naționalitatea

Traducere de Rosmarin.

Această broșură, plină de idei originale asupra limbii naționale și a naționalității, interferează în cel mai necruțător mod renegatismul. Prețul ou trimiteri francoată e numai 25 cr.

Concurs

la un post de învățător.

Prin această se scrie concurs la un post de învățător devenit vacant la școala fundamentală elementară populară de băieți d-n Năsăud.

Învățătorii diplomați mai întăiu în timp de 3 ani se aplică provisor cu salariu anual de 400 fl. și dacă în acest timp vor fi corespunși pe deplin chemarea lor se vor face definitiv cu plată anuală de 500 fl. cu adaus de plata 50 fl. drept de pensiuine, adausuri decenale și cortel de natură.

Dela învățătorul ce se va alege se cere ca să fie cive al statului ungar, se poseadă perfect limba română ca limba de propunere atât în scriere cât și în vorbire.

Postul e de a se ocupa cu 1 Octomvrie 1897.

Învățătorii calificați cari doresc a concursa au să-și înainteze cererile instruate în regulă cu documente despre etatea, religiunea, starea familiară, referințe de serviciu militar, studiile absolvate, calificațiunea recerută, cunoștințele de limbi și eventual despre serviciul de până acum la subscrisa comisiune administrativă până în 15 Septemvrie st. n. 1897.

Cei cari pot propune cantul și după cunoștința de note vor fi preferați.

Dela comisiunea administrativă de fondurile centrale școlastice și de stipendii din districtul Năsăudului.

Năsăud, la 15 August 1897.

Pentru președintele:

Ioachim Murășanu m. p.

Secretarii:

Dr. Nestor Simon m. p.

Schimbare de local!

Am onoare a face cunoscut mușterilor mei, precum întregului p. t. public, că

prăvălia mea de făină și pâne

am strămutat-o în casa mea proprie strada Turnului nr. 9.

Avînd în vedere a mă nisul și mai departe a produce

pâne bună de casă

din făina de moară simplă, precum și din făină de jumătate albă de o calitate gustoasă, apoi a produce spre vînzare

Făinuri

din cele mai bune, recunoscute, bucate ungare și de aici, — cu prețuri foarte moderate — mă rog să fiu și mai departe luat în considerare.

Cu stimă Gustav Fabritius.

[1805] 1—6

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50

„Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75

„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.

„Din goana vieții“, ediția III. (1895). fl. 1.75.

„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.

„Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.

„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare“, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele să se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu, se află de vînzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

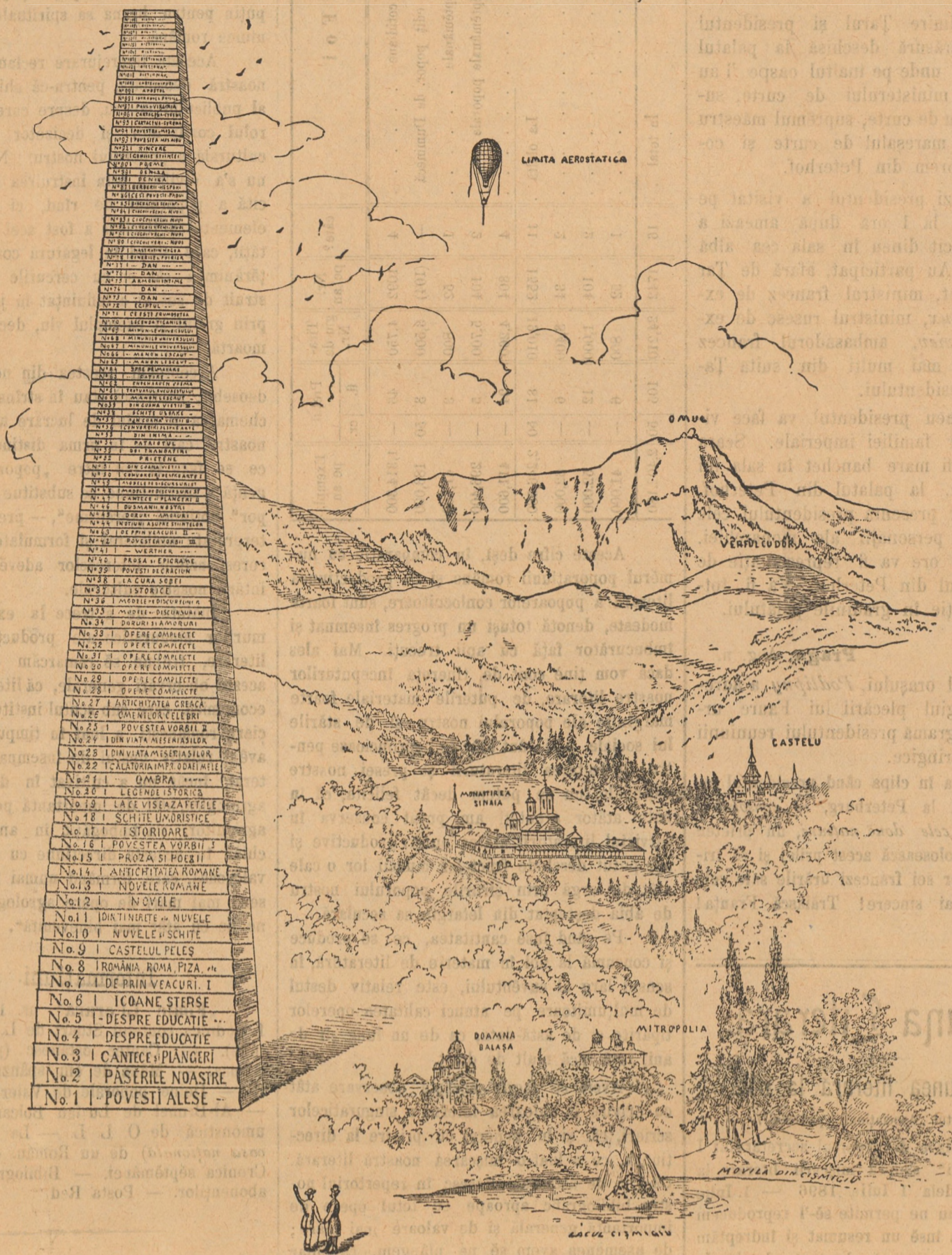
a teologilor din Blaj

- 1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisiu Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duș muscălesc“, narațiune de Bolanden (45 pag.) fl. 10 cr. — Se recomandă mai ales preoților. —

Pentru Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vînzare toate volumele apărute până acum în „Biblioteca pentru toți“.

Păcală și Tîndală în București.

Păcală. — Măi Tîndală, tu știi că Francezii nu prea sînt pricepuți în geografie... Dar' credeați tu că Buzoianu care e profesor de geografie în România, să nu cunoască munții românești?

Tîndală. — Eu cred toate ale, vere.

Păcală. — Ei bine, mă, în harta cea nouă ce a scos și în geografii a pus multe, a pus orașe, sate până și cătune ear' de muntele cel mai înalt dela noi, care întrece și Bucegiu, și Omul și Caraimanu și tot, n'a pomenit.

— Apoi care munte e mai înalt decît cel de care vorbești că nici eu nu știu să mai fie vre-unul.

— E „Biblioteca pentru toți“ a lui Müller, a Neamțului acela din colțul pasagiului.

— Ce pasagiu?

— Pasagiul român, nu știi, pe Calea-Victoriei Nr. 53?

— Al' da, și ce munte are Müller? A cumpărat vre-un munte?

— Da, și încă a dat bani mulți. Numai lui Stăncescu cît 'i-a dat ca să facă lucrările!

— Tot nu înțeleg.

— Măi, „Biblioteca pentru toți“ cărțile care se vînd numai 30 bani (adecă 16 cr.) una și care sînt așa de frumoase și de bune pentru toată lumea doritoare de cetire, folositoare și plăcute, a tipărit nici în doi ani, mai bine de 100 de numere și din acestea numere s'au vîndut vre-o 400.000 de exemplare pe care de le-ai pune una peste alta ar întrece în înălțime și pe răposatul turnul Colții și dealurile cele mai mari și Omul și Caraimanu, și Bucegiu și piscurile cele mai înalte ale munților noștri.

— Ce spui mă Păcală?... Apoi știi că eu nici nu cunosc Biblioteca asta a lui Müller? Dau fuga să cumpăr și eu. Pe care să le iau mai bune?

— Cere catalogul că 'i-l dă gratis și alege pe care vrei; ai de toate felurile, dela nuvelă cinstită bună pentru copii până la roman, și ai și o grămadă de autori români aleși.

Au apărut până acum:

- Nr. 1. Andersen, Povestii alese.
2. S. Fl. Marian, Păsările noastre.
3. Mihail Zamfirescu, Cîntece și plângeri, I.
4-5. Herbert Spencer, Despre educație.
6. A. Vlăhuță, Icoane sterse.
7. Carmen Sylva, De prin veacuri, I.
8. Michelet, România, Roma, Piza, etc.
9. Leo Bachelin, Castelul Peleş.
10. T. Maiorescu, Nuvele și Schițe.
11. André Theuriot, Din tinerete, etc., nuvele.
12. M. Demetrescu, Nuvele.
13. Duiliu Zamfirescu, Nuvele romane.
14. Wilkins, Antichitatea romană.
15. Gr. M. Alexandrescu, Proză și poezii.
16. Anton Pann, Povestea vorbii, I.
17. Doamna Colomb, Istorie.
18. Dumitru Teodor, Schițe umoristice.
19. Alfred de Musset, La ce visează fețele.
20. Bolintineanu D., Legende istorice.
21. Genevraye, Ombră, roman.
22. Maistre Xavier, Călătoria împreg. odăii mele.
23. Popov-Bănățeanu, Din viața meseriașilor.
24.
25. Anton Pann, Povestea vorbii, II.
26. Biografiile oamenilor celebri.
27. Mahaffy, Antichitatea greacă.
28-33 Creangă, Opere complete.
34. Ionescu-Gion, Istorie.
35. Dumitru Stăncescu, La gura sobei.
36. Povestii de Crăciun.
37. Radu D. Rosetti, Proză și epigrame.
38. Goethe, Werther, roman.
39. Anton Pann, Povestea vorbii, III. (ultim).
40. Carmen Sylva, De prin veacuri, II. (ultim).
41. Huxley, Noțiuni asupra științelor.
42. Depărățeanu, Doruri și amoruri, I.
43-44. Adamescu, Modele de discursuri române.
45. Depărățeanu, Doruri și amoruri II. (ultim).
46. Dr. Urechia, Dumaniile noștri.
47. M. Zamfirescu, Cîntece și plângeri, II. (ult.).
48-49. Adamescu, Modele de discursuri străine.
50. Pecaut și Baude, Convorbiri despre artă, I.
51. A. Vlăhuță, Din goana vieții, I.
52. François Copée, Prietene, roman.
53. Wildenbruch, Doi Trandafiri.
54. Bourde, Patriotul.
55. Radu D. Rosetti, Din inimă.
56. Pecaut și Baude, Convorbiri despre artă, II. (ult.).
57. A. Vlăhuță, Din goana vieții, II.
58. Caragiale, Schițe ușoare.
59. A. Vlăhuță, Din goana vieții, III. (ultim).
60. Abatele Prévost, Manon Lescaut, roman, I.
61. D. R. Rosetti (Max) Trozoarul Bucureștilui.
62. Fenyson, Enoch Arden, poemă.
63. D. C. Ollanesca (Ascanio), Satire.
64. Costin, Spre primăvară.
65-66. Prévost, Manon Lescaut, v. II. și III. (ult.).
67-69. Mănușile universului, vol. I, II. și III.
70. P. Dulfa, Legenda Țigănilor.
71. Const. Stăncescu, Ce este frumuseța.
72. Buzoianu, Egiptul.
73-74. A. Vlăhuță, Dan, partea I.
75. A. Sihleanu, Armonii Intime.
76-77. A. Vlăhuță, Dan, partea II. și ultima.
78. Augier & Sandeau, Ginerile lui Poirier.
79. A. Pann, Nastratin Hogea.
80-84. Filimon, Cicoții vechi și noi, roman.
85. Adamescu, Biografiile scriitorilor români.
86. Putlitz, Ce povesteste pădurea, (nuvele).
87. G. T. Buzoianu, Berberis-Kesperidele (geografie).
88-89. Dumas (Al. fiul), Denia, teatru.
90. H. G. Lecca, Poeme.
91. Gastineau, Geniile științei și industriei, (biografii).
92. Radu D. Rosetti, Sincere, (poezii).
93-94. A. Pann, Povestea lui Moș Albu.
95. G. T. Buzoianu, Cartagena-Cyrena (geografie).
96-97. B. de St. Pierre, Paul și Virginia, (rom.).
98. Stavri, De demult, (poezii).
99. Petofi, Apostol, (poemă).
100. Andersen, Carte de chipuri fără chipuri, povesti.
101-110. Urechia, Dicționar francez-român.
111. Th. M. Stoescu, Poezii.
112-113. Morand, Introducere la studiul științelor fizice.
114. Seneca, Lîntea sufletescă.
115. Dumitru Teodor, Alte schițe umoristice.
116-117. A. Vlăhuță, Iubire, poezii.
118. V. Pop, Fiecuri, (amintiri duiosae, schițe și nuvele).
119. Carmen Sylva, Robia Peleşului, traducere de Elena Radu Rosetti.

Fiecare număr costă numai 16 cr.

Librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.